

De Old Amsterdam routes

**Vier historische tochten door Amsterdam
voor kaas- en cultuurliefhebbers.**

Old Amsterdam

Middeleeuws Amsterdam: de Nieuwmarktbuurt

Je dwaalt hier door het oudste stukje Amsterdam. De eerste straten van de stad, de Warmoesstraat en de Nieuwe Dijk, ontstonden langs de Amstel. In de 16e eeuw was dit het industriegebied van Amsterdam, waar volop geladen en gelost werd. Later werd het de handelsbuurt van de stad, met als kern de Nieuwmarkt.

De Waag

Oorspronkelijk was dit de stadspoort van Amsterdam. Toen in de 17^e eeuw de stad uitgebreid werd, ging de stadsmuur tegen de vlakte. Het gebouw kreeg een nieuwe bestemming: als Waag, omdat de oude op de Dam te klein bleek. Probeer je maar eens voor te stellen hoeveel kilo's kaas hier gewogen zijn... Tegenwoordig is er een restaurant op de benedenverdieping en huist *De Waag Society* boven; een maatschappelijk medialab.

't Aepjen

Ook bier drinken is van alle tijden. En zeker op de Zeedijk, waar de zeelieden stoom afbliezen. Op nummer 1 vind je sinds 1550 Café 't Aepjen, in één van de twee nog bestaande Middeleeuwse houten huizen in Amsterdam. Wist je dat hier het gezegde 'in de aap gelogeed' vandaan komt? Rond 1600 werden in de herberg apen gehouden, die zeelui meenamen van reizen. Ze zaten onder de vlooiën, dus als er iemand krabbend op straat liep, wist je meteen dat hij in de Aep gelogeed had.

Café 't Aepjen, Zeedijk 1

Warmoesstraat

De Warmoesstraat is - samen met de Zeedijk - één van de oudste straten van Amsterdam. In de Middeleeuwen woonden hier de mensen van stand, maar toen de grachtengordel ontstond, verhuisden de rijke Amsterdammers daar naartoe. De Warmoesstraat werd een handelsstraat, waar veel in groenten gehandeld werd: warmoezerijen. Kijk eens binnen bij Wijs en Zonen, een koffie- en theewinkel, die sinds de 18^e eeuw amper veranderd is. Trek? Ga dan naar Het Karbeel. Kaasliefhebbers kunnen hier hun hart ophalen – dit restaurant is namelijk gespecialiseerd in kaasfondue!

Wijs en Zonen, Warmoesstraat 102

Het Karbeel, Warmoesstraat 58

De Gouden Eeuw: grachten en de Jordaan

In de 17e eeuw groeide Amsterdam letterlijk uit haar voegen. Een uitbreiding van de stad met drie grachten moest ervoor zorgen dat alle nieuwe Amsterdammers een plek kregen. De chique Amsterdammers lieten er prachtige herenhuizen neerzetten en voor werklieden en ambachtslui werd De Jordaan gebouwd.

Kaaspakhuis aan de Singel

Let tijdens je wandeling over de grachten even op Singel 210. In 1712 werd dit pand namelijk gebouwd als kaaspakhuis. Hier werden kazen tijdelijk opgeslagen tot ze verscheept werden naar het oosten en zuiden. Al sinds de Middeleeuwen werd er veel kaas verhandeld vanuit Amsterdam, maar vanaf de 17e eeuw ging er zoveel kaas de wereld in, dat de Hollanders de bijnaam 'Kaaskoppen' kregen. Vandaag de dag is dit kaaspakhuis een restaurant, waar uiteraard ook heerlijke kaasplankjes geserveerd worden.

Restaurant d'Theeboom, Singel 210

Café Chris

Dorst? Loop dan even binnen bij Café Chris, zoals de Jordanezen al eeuwen doen. In 1624 werd het geopend als bierhuis; daarmee is het de oudste kroeg van de Jordaan. Volgens de overlevering werden de bouwers van de Westertoren hier uitbetaald. En werd een deel van het loon direct weer opgedronken...

Café Chris, Bloemstraat 42

Uitzicht vanaf de Westertoren

Eigenlijk is de toren van de Westerkerk, ook wel 'Lange Jan' of 'De Oude Wester' genoemd, beroemder dan de kerk zelf. De toren staat vlak naast de Jordaan en is veelvuldig bezongen door Jordanezen als Louis Davids en Johnny Jordaan. In de zomer kun je de toren beklimmen tot aan het eerste balkon. Daar heb je een prachtig uitzicht over de Jordaan.

Westerkerk, Prinsengracht

De Negen Straatjes

Vanaf de Westertoren is het nog maar een klein stukje naar de Negen Straatjes. Samen vormen deze 17e-eeuwse zijstraatjes van de Prinsen-, Keizers-, Herengracht en de Singel een uniek buurtje vol winkeltjes, kroegjes en restaurants. De straatnamen herinneren aan de ambachten die er vroeger uit werden gevoerd, zoals het bewerken van de huiden van beren (Berenstraat), herten (Hartenstraat) en wolven (Wolvenstraat).

Kaashandel Abraham Kef

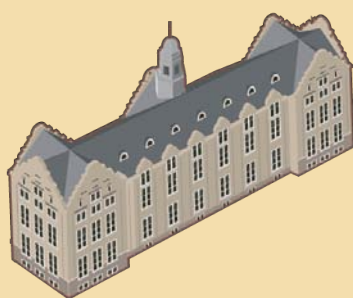
Het kaaswinkeltje van Abraham Kef is legendarisch. In de jaren '50 leerden de Amsterdammers er Franse kazen eten. Eerst werden de geurende en schimmelende kaasjes populair onder artistiek Amsterdam, maar in de loop der jaren konden hun stadsgenoten ze ook steeds meer waarderen. Nog altijd vind je hier de meest spectaculaire kazen uit Frankrijk.

Abraham Kef, Marnixstraat 192

19^e eeuw Amsterdam: het Oostelijk Havengebied

Waar nu moderne huizen staan en Bugaboos rondgeduwd worden, was vroeger een havengebied. Van hieruit werden allerlei waren - waaronder kaas - verscheept en vertrokken passagiers naar verre oorden. Na de tweede wereldoorlog raakten de havens in verval. Het werd een no-go-area, tot het in de jaren '90 ontdekt werd als woongebied en er nieuwbouwprojecten op poten werden gezet. Wandel eens rond over Sporenburg, het Borneo-eiland of het Java-eiland en bekijk de bijzondere architectuur.

Het Lloyd Hotel

De sfeer van de vorige eeuw komt tot leven in het Lloyd Hotel; een monumentaal bouwwerk met verwijzingen naar grachtenpanden uit de 17e eeuw. Het werd in 1918 ontworpen door de Koninklijke Hollandsche Lloyd, om er passagiers te laten overnachten. Daarna was het gebouw onder meer een landverhuizershotel en een jeugd-gevangenis. Loop naar binnen en neem even een kijkje! Er is een permanente tentoonstelling over de geschiedenis van het hotel en je kunt er lekker eten en drinken.

Lloyd Hotel: Oostelijke Handelskade 34

Koffiehuis van de Koninklijke Hollandsche Lloyd

Ook de moeite waard is een kopje koffie in KHL - voorheen het Koffiehuis van de Koninklijke Hollandsche Lloyd. In de voorzaal zat het hoger personeel aan deftige kopjes koffie en in de achterzaal aten bootwerkers snert en worst aan lange tafels. Het gebouw is in de jaren '90 weer in zijn oude glorie hersteld en er wordt nu weer volop koffie gedronken door buurtbewoners.

KHL: Oostelijke Handelskade 44

Rondneuzen door oud Amsterdam

Meer weten over het oude Amsterdam? Er zijn genoeg plekken waar je op een regenachtige dag verder kunt kijken, lezen en ontdekken.

Amsterdams Historisch Museum

Tot 1960 was dit het Burgerweeshuis, maar vandaag wandel je er door de geschiedenis van Amsterdam. Je ziet hoe Amsterdam van een dorpje aan een rivier uitgroeide tot een wereldstad. Aan de hand van verhalen leer je veel over het leven van de gewone Amsterdammer.

Amsterdams Historisch Museum, Kalverstraat 92

Stadsarchief

Het Stadsarchief is het historische documentatiecentrum van Amsterdam. Je kunt hier rondsnuffelen tussen miljoenen kaarten, tekeningen, documenten, prenten en foto's. Bovendien zijn er regelmatig interessante exposities.

Stadsarchief, Vijzelstraat 32.

Kaaskunst in het Rijksmuseum

Een aantal stillevenen uit de Gouden Eeuw staan in het teken van kaas. In dit soort schilderijen kon de kunstenaar eens uitgebreid laten zien wat hij kon. Zo gaat Van Dijk helemaal los op de verschillende texturen van zachte en harde kazen. Je ruikt de kaas bijna op het doek...

En als je er toch bent, loop je natuurlijk ook langs alle Hollandse Meesters, die Amsterdam tot een cultureel toonaangevende stad maakten.

Rijksmuseum, Museumplein

Schuttersgalerij: gratis Hollandse Meesters bekijken

Geen zin om het hele Rijksmuseum door te lopen, maar wil je wel wat Hollandse Meesters zien? Als je vanuit de Kalverstraat naar het Begijnhof loopt, sta je opeens oog in oog met 17e-eeuwse portretten van vooraanstaande Amsterdammers die lid waren van een schuttersgilde. Loop er even langs, helemaal voor niks!

Schuttersgalerij, tussen de Kalverstraat en het Begijnhof

